



Lietuvos
pramonininkų
konfederacija

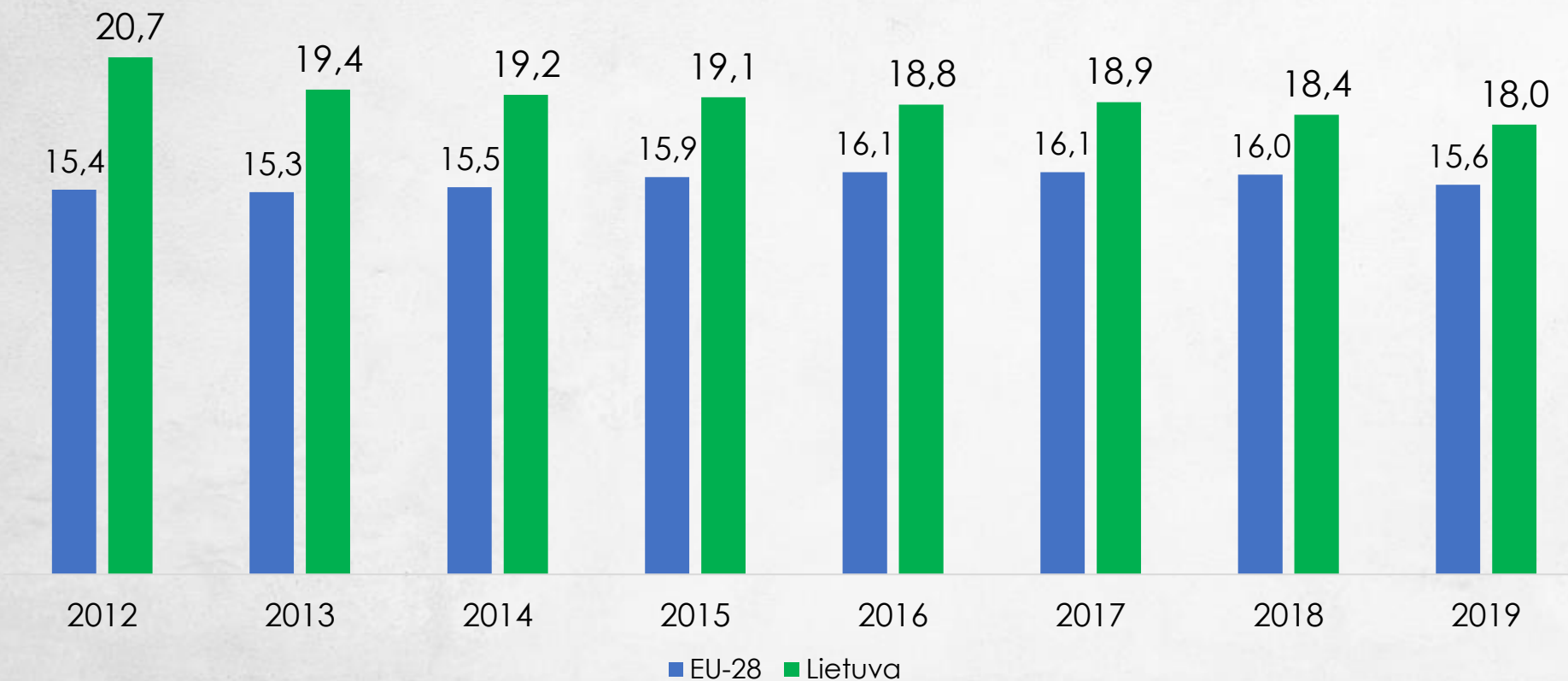
Galimybės valstybės konkurencingumui didinti. LPK pasiūlymai politinėms partijoms

Vidmantas Janulevičius, LPK prezidentas



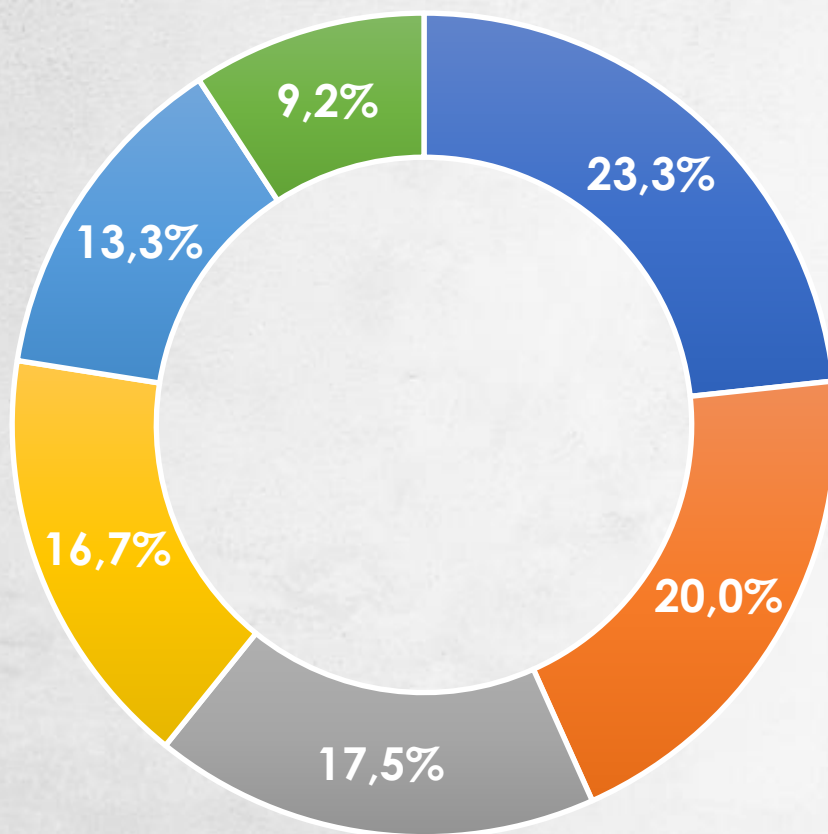
Sektoriaus indėlis į ekonomiką

Apdirbamosios gamybos pridėtinė vertė kaip % visos ekonomikos



Šaltinis: Eurostat

Kuriai temai naujai išrinktas LR Seimas ir Vyriausybė turėtų skirti daugiausiai dėmesio?



- Kvalifikacijai / Švietimui
- Užsienio santykių stiprinimui / Naujų rinkų paieškai
- Inovacijų diegimo skatinimui
- Darbo santykių reguliavimui
- Finansavimo gerinimui
- Sveikatos apsaugai

Šaltinis: Pramonės lūkesčių indeksas, 2016 m.

COVID-19 nuvalė grimę.

Krizė atvėrė problemas, kurios ne vieneri metai laukia esminių sprendimų



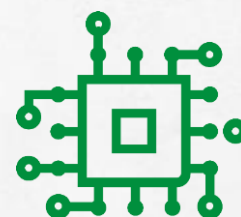
Vyriausybės žingsniai buvo teisingi ir savalaikiai, **bet** problemos kilo įgyvendinimo etape



Nesuvaldytos politinės ambicijos – krizė ir Lietuvos ateičiai svarbūs klausimai **be** Ekonomikos ir inovacijų ministro



Silpnas viešojo sektoriaus žmogiškasis potencialas – didžiausias trukdis įgyvendinant pagalbos verslui priemones



Nepasiruošimas viešajame administravime efektyviai taikyti skaitmeną

LPK pasiūlymai (I)

Ekonomikos augimas didinant šalies konkurencingumą

- Išlaikyti ir remti konkurencingumo gerinimo kryptį, užtikrinant, kad **mokesčiai ir rinkliavos būtų konkurencingi**, lyginant su kaimyninėmis valstybėmis;
- Plečiant mokesčių bazę, pirmiausiai **vertinti, ar apmokestinimas nekenkia** augimui ir konkurencingumui;
- Stiprinti **regionų ekonomiką**, esminį dėmesį skiriant ne viešosioms paslaugoms, o verslo sąlygų gerinimui, investicijų pritraukimui, piliečių verslumo skatinimui;
- Užtikrinti verslo **įmonių prieigą prie finansų**;
- Didinti **valstybės tarnautojų kompetencijas**;
- Už valstybės lėšas įgyvendinami projektai turi būti **vertinami, pagal sukuriamą pridėtinę vertę** bei tai, ar užtikrina transformaciją į inovatyvią ir aukštą pridėtinę vertę kuriančią ekonomiką;
- Įgyvendinti **horizontalųjį inovatyvumo principą** viešajame valdyme.

Kas verčia nerimauti dėl ekonomikos perspektyvų?

- Ilgojo laikotarpio perspektyvoje **Lietuvos konkurencingumas tampa iššūkiu.**
- Lietuvoje šiuo metu **atlyginimai auga sparčiau nei darbo našumas.**
- Įsisenėjusių problemų paketas: visuomenė senėja, **trūksta kvalifikuotos darbo jėgos**, valstybės infrastruktūra ir visas viešasis sektorius neatitinka realaus gyventojų skaičiaus.
- Esame užstrigę **žemų ir vidutinių pajamų spąstuose.**
- **Negerėjanti verslo aplinka** (mokesčiai, darbo santykiai, biurokratinė našta).
- **Vangi šalies transformacija** nuo žemos prie aukštos pridėtinės vertės prekių ir paslaugų kūrimo.
- Šių dienų anomalija: darbdaviai įregistravo **40,2 tūkst. laisvų darbo vietų** – tai didžiausias darbo pasiūlymų skaičius šį dešimtmetį, **bet 13,7 proc. šalies darbingo amžiaus gyventojų neturi darbo.**

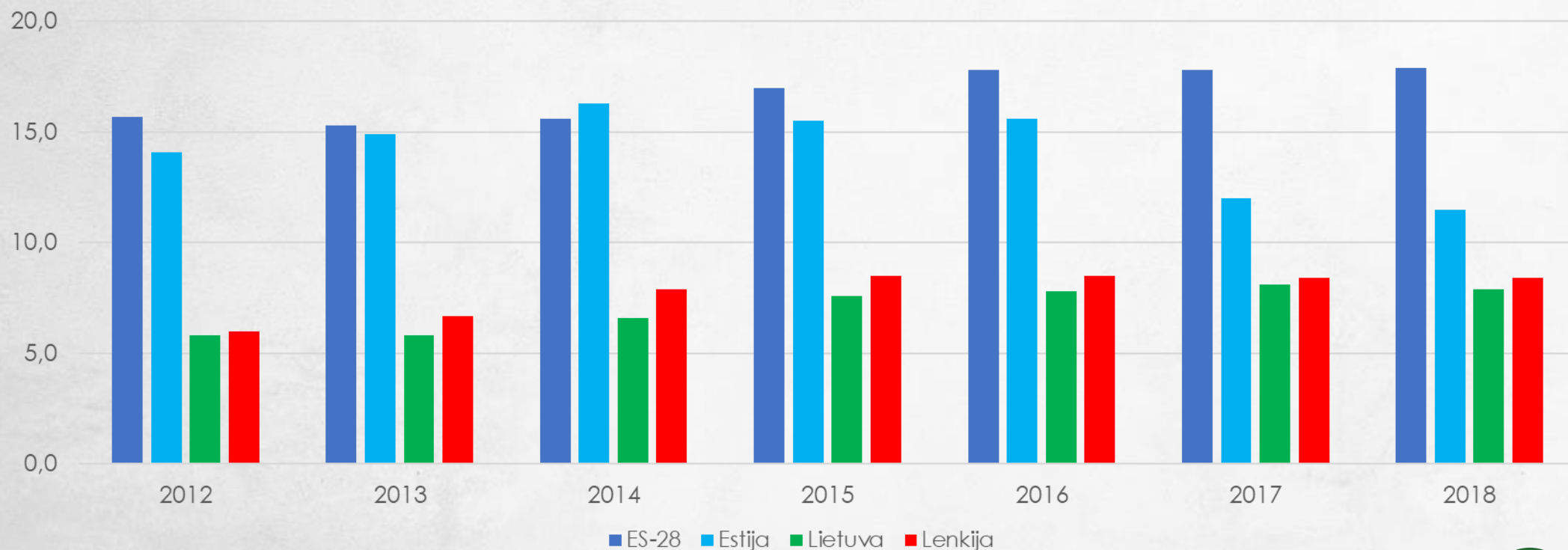
LPK pasiūlymai (II)

Ateitis priklauso nuo struktūrinių valstybės problemų sprendimo spartos

- Sutvarkyti daugiausia išlaidų reikalaujančių sričių – **švietimo, sveikatos, socialinių ir viešojo sektorių veiklą**. Optimizuoti išlaidas, atsižvelgiant į realią demografinę padėtį ir kintančius ateities poreikius;
- Užtikrinti subalansuotą, **kaštų ir naudos analize pagrįstą infrastruktūros plėtrą**, efektyvų valstybės turto valdymą, gaunant maksimalią naudą piliečiams;
- Sukurti **gyventojų perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo programas**, kad piliečiai gebėtų maksimaliai pasinaudoti technologijų teikiamomis galimybėmis;
- Formuojant valstybės **darbo santykių ir migracijos politiką**, atsižvelgti į demografinę situaciją ir dirbančiųjų trūkumą, didinti bendrus imigracijos srautus, kompensuojant nuolatinį bendrą gyventojų skaičiaus ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus sumažėjimą;
- **Keisti valstybės biudžeto formavimo principus**, susiejant jį su labai konkrečiais valstybės strateginiais tikslais.

Pramonės transformacijos iššūkiai

Aukšto technologinio sudėtingumo (aukštos pridėtinės vertės) pramonės eksportas (% viso eksporto)



Šaltinis: Eurostat

LPK pasiūlymai (III)

Aukštos pridėtinės vertės produktų ir paslaugų valstybė

- Parengti valstybės paskatų ir pagalbos sistemą, kuri kartu su ES lėšų pagalba **užtikrintų kuo spartesnę įmonių skaitmenizaciją, technologinį atsinaujinimą ir transformaciją** į aukštųjų ir vidutinių aukštųjų technologijų pramonę;
- Užtikrinti nacionalinės, kolektyvinės lyderystės, **platformos „Pramonė 4.0“ vystymą**, įgyvendinti „Pramonės skaitmeninimo kelrodyje iki 2030 metų“ numatytas priemones;
- Sukurti **paskatų sistemą ir programas pramonės įmonėms**, padedančią įveikti pramonės transformacijos iššūkius;
- Pasiekti, kad **moksliniams tyrimams, eksperimentinei plėtrai ir inovacijoms skiriamos lėšos** pasiektų europinį vidurkį;
- Skatinti **inovacijų paklausą**, plėtojant ikiprekybinius ir inovatyvius pirkimus. (inovatyvūs ir ikiprekybiniai pirkimai turi sudaryti nemažiau 20 proc. visų viešųjų pirkimų);
- Skatinti aukštųjų ir vidutinių aukštųjų technologijų sektorių, generuojančių aukštos pridėtinės vertės prekių ir paslaugų srautus, **eksportą**.

LPK pasiūlymai (IV)

ES suteikiamos galimybės – ar pakeisime savo ekonomikos kryptį?

- Stiprinti **Lietuvos įmonių interesų atstovavimą ES institucijose**, sprendžiant strateginius verslui aktualius klausimus. Sukurti skaidrų ir efektyvų valstybės pozicijų derinimo su verslo organizacijomis procesą;
- Sukurti paskatas ūkio subjektų **integravimuisi į ES strategines bei tarptautines vertės grandines**;
- Sukurti paskatų sistemą ir programas pramonės įmonėms, **padedančią įveikti pramonės transformacijos iššūkius**, prisiderinti prie aplinkosauginių, energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimo reikalavimų, skatinančią aplinkai palankių technologijų diegimą ir padedančią įgyvendinti taršos mažinimo priemones;
- Formuojant klimato kaitos valdymo politiką, skatinant pramonės transformaciją, **įvertinti poveikio pramonės įmonių konkurencingumui aspektus bei technologines galimybes**, taip pat atsižvelgti į Lietuvos pramonės poveikį pasaulio ir Europos klimato kaitos procesams;
- Skatinti poveikio klimato kaitai mažinimą, **žaliųjų inovacijų taikymą, vykdant Žaliuosius viešuosius pirkimus**.

Didžiausia Lietuvos švietimo sistemos yda – aiškios krypties neturėjimas



Švietimo sričiai daugiau nei **10 metų** Lietuva skiria **daugiau nei EBPO vidurkis**, o moksleivių pasiekimai – **prastesni nei EBPO vidurkis**.

Kelis dešimtmečius turime neadekvačiai veikiančią visą švietimo sistemą:

- atotrūkis tarp skiriamų lėšų ir rezultatų;
- pusė pinigų bendrajam ugdymui išleidžiama tuščių pastatų ir mokyklų šildymui, infrastruktūros išlaikymui;
- ruošiami nauji pašalpų ėmėjai?

Politiniai tikslai trukdo priimti valingus sprendimus, įgyvendinant struktūrinius pokyčius švietimo sistemoje.

LPK pasiūlymai (V)

Valstybės pažanga grįsta kompetencijomis ir kvalifikacija

- Parengti ir priimti **švietimo ir aukštojo mokslo politikos programą**, koncentruojant dėmesį į švietimo įstaigų tinklo optimizavimą bei ugdymo turinį. Pradiniame programos įgyvendinimo etape pagrindinį dėmesį skirti bendrojo ugdymo įstaigų reformai, ugdymo turiniui ir mokytojų rengimui.
- Parengti **nacionalinį profesinio orientavimo ir skaitmeninių įgūdžių veiksmų planą**, apimantį mokymą nuo pirmos dienos pradinėje mokykloje iki paskutinės dienos darbo rinkoje.
- Ilgalaikėje valstybės įgūdžių strategijoje siekti **aukštojo mokslo kokybės**, taip pat numatant priemones, padėsiančias **mažinti galimybių nelygybę švietime**.
- Siekti, kad **viešosios investicijos į mokslo sritį** būtų artimos ES vidurkiui.
- Sukurti paskatų sistemą, siekiant **pritraukti ir išlaikyti užsienio studentus, turinčius profesinį išsilavinimą**, suteikiant daugiau stipendijų ir geresnes galimybes ieškoti darbo.

Stabilumo ir sėkmės raktas – politiko atsakomybė

Lietuvos europarlamentarai praleido itin svarbų balsavimą: Lietuvai tai gali kainuoti milijardus **Guoga: išstiktų minikrizė (1395)**



Viktorija Chocevičiūtė
2019 m. kovo 26 d. 14:35



Europos Parlamente kelią skinasi **Mobilumo paketas**, kuris gali ženkliai pakenkti **Lietuvos ekonomikai**. Vakar 2 balsų persvara šis klausimas buvo įtrauktas į darbotvarkę, o iš Lietuvos europarlamentarų balsavime dalyvavo tik vienas.

Priešrinkiminėje Seimo sesijoje numatyta svarstyti virš **500** įstatymų projektų, t. y. po **25** įstatymus per posėdžio dieną



DĖKOJU UŽ DĖMESĮ